

Konsten i Bild- och interventionscentrum Sahlgrenska Universitetssjukhuset

**Konsten i Bild- och interventionscentrum
Sahlgrenska Universitetssjukhuset**

Detalj av **Harens år** av Kazuyo Nomura
i väntrum på plan 0.

Innehåll

Samspel som berikar vårdens miljöer	5
Möjligheternas Hus	7
Konsten i en läkande miljö	11
De konstnärliga gestaltningsuppdragen	12
Transmission av Christian Sandell	14
Himmel nedtagen av Åsa Stjerna	20
Reflektion: Vädrets musik	27
Materia medica av Elisabeth Henriksson	30
Reflektion: Röntgen som bildgivande teknik för konst	36
Farvatten och Farled av Gunilla Hansson Mare	38
tranquillitatis och Holograms of Ecolonia av Carolina Jonsson	44
Harens år av Kazuyo Nomura	50
Fjäril av Cecilia Pettersson	56
Flow av Hedvig Hammarberg	62
Urval ur konstkollektionen	68
Iconoclashes av Erik Berglin och Clement	70
Valla Fåglar på tråd av Amaila Årfelt	72
Varierad kulört artefakt: Utan titel av Lars Blomqvist	74
Fakta	76
Här finns konsten	78

© 2017 Konstenheten, Västfastigheter, Västra Götalandsregionen

Webbplats: vastfastigheter.se

Redaktör: Julia Lang

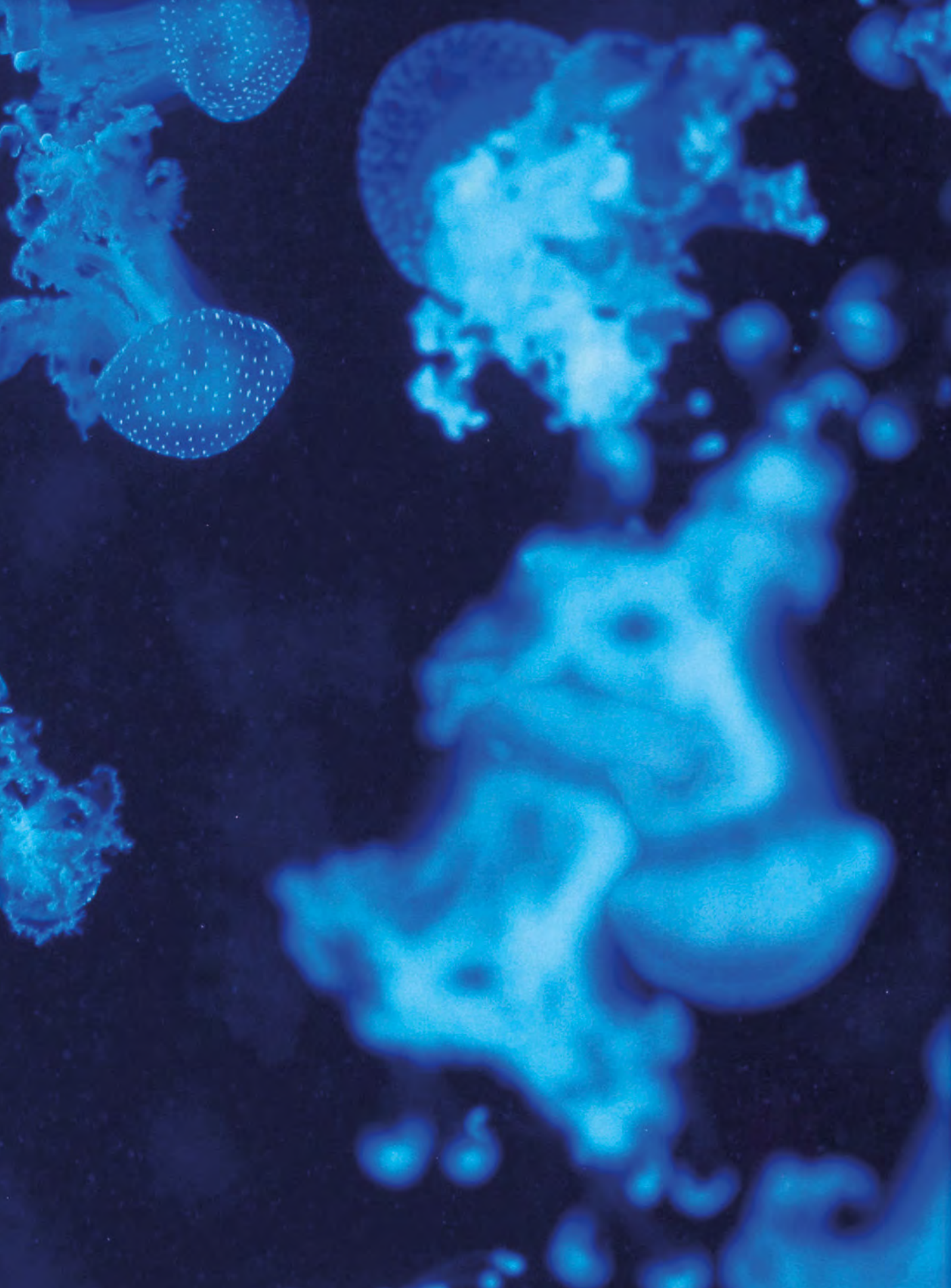
Textbearbetning: Brita Bahlenberg, Mari Turos och Julia Lang

Fotograf om inget annat anges: Bert Leandersson

Tryck: Billes Tryckeri AB, Mölndal 2017

Grafisk formgivning: Gullers Grupp

ISBN: 978-91-983767-3-9

Stillbild ur **Mare tranquillitatis**.
Foto: Carolina Jonsson

Samspel som berikar vårdens miljöer

Bild- och interventionscentrum vid Sahlgrenska Universitetssjukhuset kombinerar bildteknik med den främsta medicinska kompetensen i landet. Bild- och interventionscentrum innebär dessutom nya möjligheter till forskning och utveckling.

Därför har det varit en spännande men framförallt en passande utmaning för konstenheten, som ansvarar för offentliga konstnärliga gestaltningar i Västra Götalandsregionen, med tanke på att här är bilden det centrala för undersökning och diagnos, något som kan rädda flera liv.

Konstenheten strävar i sina uppdrag efter samspel mellan olika konstformer som kan berika verksamhetens miljöer. Vårdens lokaler är offentliga rum där kommunikation mellan funktion, konst, arkitektur, personal och besökare ska skapas. Det är därför viktigt att tillvarata utvecklingen inom konstområdet, som i detta uppdrag där både ljud och rörlig bild finns representerade.

Det är också viktigt att i dessa sammanhang ge akt på konstnärens kompetens. Konsten är i sig dynamisk och visionär. Därför är vi stärkta i vår övertygelse om att den har en viktig roll och betydelse

i vården och den offentliga miljö, där människor befinner sig. Vi hoppas att de som vistas i Bild- och interventionscentrums lokaler ska dela den uppfattningen och känna konstenhetens strävan.

Resultatet hade inte varit möjligt utan det stora engagemang som alla medverkande har visat i arbetet med de konstnärliga gestaltningarna. Ett stort tack till konstnärerna för deras fantastiska bidrag.

**Richard Sangwill, enhetschef för
konstenheten vid Västfastigheter**

Transmission av Christian Sandell på gården mellan byggnadskropparna.

Möjligheternas Hus

2016 invigdes Bild- och interventionscentrum på Sahlgrenska Universitetssjukhuset där den senaste bildtekniken kombineras med den främsta medicinska kompetensen. Här beskriver Robert Leth, Sahlgrenska Universitetssjukhusets projektchef, hur Bild- och interventionscentrum utvecklades från idé till verklighet.

När Sahlgrenska Universitetssjukhuset fyllde tio år 2007, uppmärksammades det med heldagsseminarier om lärande för framtiden där samtliga cirka 500 chefer deltog. Ledningsgruppen identifierade ett antal teman att fördjupa sig i. Ett av dem var hur cancervården kunde utvecklas inom diagnostik, behandling och uppföljning för att mer utgå ifrån den enskilda patienten, med exempelvis individuella behandlingsplaner. Sahlgrenska Universitetssjukhuset, som landets ledande universitetssjukhus inom patientnära forskning, behövde ta ledningen inom detta forskningsområde genom ett sammanhållet projekt och utifrån en gemensam frågeställning.

Möjligheternas hus

I Göteborg myntades begrepp som Kunskapsstaden för att tydliggöra att inte enbart Sahlgrenska Universitetssjukhuset och Sahlgrenska Akademins behov skulle tillgodoses utan även Chalmers och Astra Zenecas. Ett nära samarbete formerades där Centrum för Vårdens Arkitektur och Signalanalys på Chalmers kom att bli viktiga parter. Utöver dessa räckte även

den medicintekniska industrin upp handen. En stark forskande industri inom life science och medicinteknik lade grunden till ett brett regionalt stöd och en regional projektledning etablerades. Programskriften Möjligheterna Hus kom att spridas brett och det blev nu tydligt att vi inte bara byggde ett hus att flytta in i, det handlade också om att skapa en plattform som möjliggjorde detta samarbete.

Fastighetsplanerna anpassades till den utrustning som skulle installeras vid start, men även för framtida behov. Verksamheterna började bli konkreta med hur de optimala vårdkedjorna skulle kunna se ut i framtiden. Möjligheternas Hus blev regionalt Bild- och interventionscentrum.

Den enskilt största satsningen i Västra Götalandsregionen

Allt fler medarbetare på Sahlgrenska Universitetssjukhuset, men även från andra sjukhus i regionen engagerade sig. Alla var välkomna att delta men alla var också skyldiga att bidra. Ett sådant upplägg ledde till ett stort engagemang och många delprojekt.

Farvatten/ Förbindelser och Skiljelinjer
av Gunilla Hansson på plan 4. Bilden visar
en del av ett verk i fem delar.

Nya frågor dök upp där svaren måste sökas. Spaning, spaning och åter spaning. Flera ledande sjukhus besöktes i Europa, Nordamerika och Sydafrika. Utbytet med Nya Karolinska Solna fördjupades. Inom vissa specialområden var det Norrlands universitetssjukhus i Umeå som visade sig ha bästa kompetensen, i andra fall Akademiska sjukhuset i Uppsala.

En viktig fråga var hur etableringen skulle kunna stärka övriga sjukhus i Västra Götalandsregionen. Digital teknik med bildanalys ger möjlighet till undersökning på hemorten med kvalificerad samlad diagnostik på Sahlgrenska Universitetssjukhuset. Byggnaden, tillsammans med dess utrustning, kom att bli den enskilt största satsning som Västra Götalandsregionen genomfört.

Ny kompetens

I och med nya arbetssätt och ny teknik, särskilt med omfattande bildanalys, lyftes tidigt behovet av ny kompetens hos medarbetarna och i vissa fall även nya yrkeskategorier i samband med driftsättning. Utbildningslinjer både på gymnasial- och högskolenivå behövde utarbetas, samtidigt som de befintliga medarbetarna behövde vidareutbildas för att bredda och fördjupa kompetensen. Ett delprojekt kring kompetensförsörjning etablerades som även bjöd in medarbetare från andra sjukhus i regionen. Idag när vi börjat driftsätta

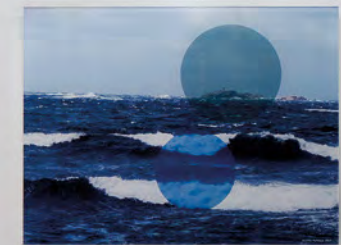
Bild- och interventionscentrum kan vi se hur avgörande detta har varit för vår bemanning av kompetenta medarbetare.

Bild- och interventionscentrum

Etableringen av ett regionalt Bild- och interventionscentrum innebär ett paradigmskifte i diagnostik, vård och behandling. Det blir till exempel möjligt att i realtid utvärdera effekten av cancerkirurgi, att gå från stora operationer till minimala kirurgiska ingrepp, att göra akut diagnostik och behandling vid hjärtinfarkt, att diagnostisera traumapatienter i samband med operation. Diagnostik och behandling blir ett. Inom cancervården finns det nu möjlighet att utvärdera enskilda patienters behandling och därigenom har individuella behandlingsplaner realiserats.

Regionalt Bild- och interventionscentrum – Möjligheternas Hus – driftsätts nu i flera steg. Delar är redan på plats, återstoden kommer senast 2018. Den infrastruktur som skapats med ett nytt hus, ny utrustning, medarbetarkompetens och nya arbetsätt, ger Sahlgrenska Universitetssjukhuset unika förutsättningar som det ledande universitetssjukhuset i Sverige.

Robert Leth, projektchef för regionalt Bild- och interventionscentrum och överläkare på Sahlgrenska Universitetssjukhuset

Harens år av Kazuyo Nomura
i balkongväntrum på plan 1.

Konsten i en läkande miljö

En högteknologisk byggnad, som Bild- och interventionscentrum på Sahlgrenska Universitetssjukhuset, behöver någon form av kontrast för att också bli en läkande och trygg miljö. Under planeringen av byggnaden kom tidigt tanken på konst i de olika behandlingsrummen, dels med tanke på patienterna och dels på personalen som dagligen vistas i miljön.

I den nya byggnaden för avancerad diagnostik och bildstyrd behandling finns interventionslab, hybridsalar och behandlingsrum för radiopharmaka, som ofta innebär sterila miljöer. Tanken var att integrerad konst skulle underlätta för patienterna som ska genomgå olika diagnostiska undersökningar och behandlingar.

Byggstart var planerad till januari 2012, projektering av byggnaden påbörjades 2011. Arkitekter har varit Pyramiden Arkitekter genom Ann Kronander och Stefan Svensson. Inbjudan till konstnärer att komma med förslag till konstnärlig gestaltning skedde under hösten 2011. I annonsen stod bland annat »Det är önskvärt att byggnadens verksamheter och innehåll speglas i konstnärliga uttryck. Gränsöverskridande samarbete, omvärldsspaning, nav, analys och bilden som instrument kan vara ledord för denna dialog.«

Konstjuryn* för Bild- och interventionscentrum tog ställning till 29 utvalda förslag av totalt 450 inlämnade ansökningar. En utgångspunkt för de olika gestaltungsoppgifterna var att verksamheternas innehåll, med bildgivande tekniker som gemensam nämnare, skulle kunna återfinnas i de konstnärliga uttrycken. Efter ytterligare urval återstod åtta konstnärer som sedan 2012 har arbetat med att realisera uppgifterna både i och utanför byggnaden.

Konsten kan få oss att reflektera kring vad det är att vara människa, ingjuta hopp hos patienter, besökande och personal. Under tiden jag skriver detta lyssnar jag på Sommar i P1 med Johan von Shreeb, läkare och gallerist. Han nämner ett för tillfället passande citat av konstnären Kjartan Slettemark »Ont ska med konst fördrivas«.

**Mia Edström, projektledare på
Sahlgrenska Universitetssjukhuset**

*Konstjuryn bestod av: Richard Sangwill konstenheten, Peter Gustafson Västfastigheter, Stefan Svensson, Ann Kronander och Anna-Karin Björkman Pyramiden Arkitekter och Mia Edström Sahlgrenska Universitetssjukhuset.

De konstnärliga gestaltungsoppdragen

Under fem år har konsten vuxit fram i takt med byggnaden. Tiden har möjliggjort att konstnärernas idéer har kunnat integreras i arkitekturen. Genom långsiktigt samarbete mellan alla berörda parter finns nu de konstnärliga gestaltningarna på ett sextiototal platser i huset.

Att arbeta med konst i offentlig miljö, och särskilt i vårdsammanhang, innebär ett stort mått av lyhördhet för de människor som vistas där. Samtidigt menar vi att det är miljöer där konsten behövs för att ge oss andra perspektiv.

Konstnärerna har haft möjlighet att träffa representanter från verksamheten. I ett fall har det också lett till ett samarbete för bildframställning där sjukhusets röntgenutrustning använts. Alla konstnärer har tagit del av verksamheternas innehåll och speciella förutsättningar. Konstenhetens, Västfastigheters och arkitektens programhandlingar och visioner ligger också till grund för arbetet. På så sätt skapades en plattform där de konstnärliga idéerna kunde ta språng och utvecklas till färdiga verk.

Genom att konstnärerna tidigt fick möjlighet att föreslå platser för gestaltning kunde de välja utifrån hur deras konstnärskap bäst kunde komma till sin rätt. Det har inneburit att konst nu finns på oväntade platser. Vi kan till exempel lyssna till ett ljudverk på den mest offentliga platsen av alla, i ljusgården.

Under fem år kan vägen från skissförslag till färdigt konstverk ta olika riktningar. Förändringar kan ske i arkitektens förutsättningar eller i verksamheternas innehåll som påverkar konstnärernas arbeten. Nya

idéer arbetas fram. Några av konstnärerna fick utvidgat uppdrag för att täcka in alla etapper i byggprocessen. Under långa perioder i byggprocessen råder enbart väntan, men plötsligt står huset där och mycket ska ske under kort tid, i rätt tid. Jag är tacksam för det tålamod och den kreativa lösningsfokuserade inställning konstnärerna har haft genom dessa år.

Bild- och interventionscentrum har blivit berikat med konstnärliga uttryck i många olika material och tekniker. Den forsknings- och utvecklingspräglade verksamhet som finns här har också återspeglats i konstverken.

På följande sidor kan vi läsa om alla byggnadsintegrerade konstverk där tankarna bakom koncept, material och tekniker beskrivs. Kulturskribent Magnus Haglund gör även en personlig betraktelse av Åsa Stjernas konstverk Himmel nedtagen och överläkare John Brandberg berättar om samarbetet med Elisabeth Henriksson kring röntgen som bildskapande teknik.

**Brita Bahlenberg, konstprojektledare
på konstenheten vid Västfastigheter**

Transmission

Christian Sandell

Detalj av **Transmission** på gården
mellan byggnadskropparna.

På gården mellan huskropparna utgör Christian Sandells gestaltning Transmission ett spännande och välgörande inslag av skulptural ljuskonst.

En perifer yta laddas med ljus och form i marken. Här ska tunga lyftkranar, cirka 34 ton, vistas när verksamhetens utrustning byts ut, och övrig tid är det framför allt personalens utsikt från korridorer, personalrum och balkonger.

I marken, betongen och rampen ner till gården tecknar sig ljuslinjer, likt kirurgiska snitt i markytan. Det är CNC-fräst laminat av akryl och polykarbonat med färgfilm emellan, nedsänkt i betongytan och LED-armaturer som lyser upp underifrån. Rampen och gårdsytan är sammanflätade genom den homogena ytan av infärgad betong vilket bidrar till en helhetskänsla i konstverket. Konstverkets färg och ljus bidrar till en miljö som kan upplevas som upplyftande på både dagen och kvällen.

Transmission finns även inomhus i ljusgården, i en grupp små tredimensionella solida former. Formerna genomkorsas av transparenta, färg- och ljusmättade tvärsnitt som tecknar konturerna och öppnar upp till det inre. Christian Sandell beskriver verket:

– Transmission är min tolkning av verksamheten som bedrivs inom Bild- och interventionscentrum. Jag har tagit fasta på användandet av ljus för att undersöka insidan av en kropp men även tillåtit ljuset ändra riktning och låtit det stråla ut ur samma kropp.

Christian Sandell, f 1969

Bosatt i Stockholm

Utbildning: Konstfack Stockholm 1995–2000

Del av **Transmission** på gården mellan byggnadskropparna.

Ljusinstallationen **Transmission** består av färgat laminat nedsänkt i gårdens betongyta och LED-armaturer som lyser upp underifrån.

Himmel nedtagen

Åsa Stjerna

Himmel nedtagen bjuder in till olika typer av lyssnarupplevelser. I ljusgården kan du under lugnare stunder uppleva verket som en helhet, men du kan också röra dig mellan ljudfälten i trapporna.

I ljusgårdens öppna trappa har ljudkonstnären Åsa Stjerna skapat en akustisk plats, en illusion av att leda ner himlen mellan ljusgårdens olika nivåer. Himmel nedtagen är en konstnärlig gestaltning av himlen ovanför Sahlgrenska Universitetssjukhuset.

En meteorologisk mätstation på sjukhusets tak skickar kontinuerligt väderdata till ljudkonstverket, vars ljud förändras i realtid beroende på vädret utanför. Med 16 infällda högtalare placerade bakom träpanelen från golv till tak, löper verket vertikalt över hela väggen, där ljusgårdens glastak möjliggör en direktkontakt med den himmel som gestaltas inuti byggnaden.

Konstverket utgörs av en subtil ljudtextur av ljuddroppar. När det börjar regna utanför tilltar ljuddropparna i intensitet, för att vid kraftigt regnväder bli en porlande ström. Vid minusgrader utomhus, ändrar porlandet karaktär och blir allt krispigare ju lägre temperaturen är.

Då och då ackompanjeras dropptexturen av tillfälliga ljudhändelser. En vind drar förbi, vars intensitet beror på vindstyrkan utomhus. Högtryck och lågtryck blir i verket dur- och mollklanger som sakta vandrar upp och ner längs med trapporna. En cikadaliknande sång ändrar tonhöjd beroende på ljusstyrkan utomhus.

På detta sätt har nederbörd, vindstyrka, temperatur, ljusstyrka samt högtryck och lågtryck alla sina klingande motsvarigheter i ljudverket, där himlen bokstavligen leds ner i ljusgården.

Konstverket kan upplevas som en poetisk gestaltning av himlen som vetenskapligt fenomen. Här finns ett uppenbart samband mellan innanför och utanför. Åsa Stjerna vill skapa

ett annat tänkbart rum, en akustisk plats som konceptuellt och upplevelsemässigt länkar till naturen som kraft och andlig källa.

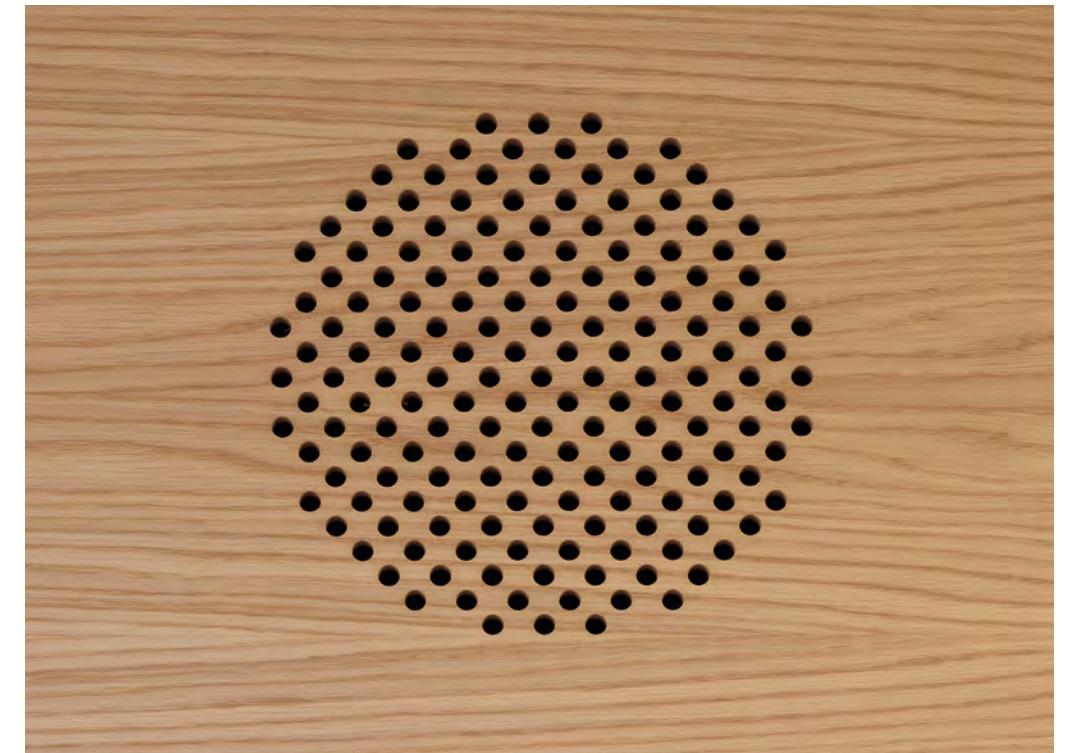
Programmering: Andre Bartetzki

Tekniskt koncept och implementering: Manfred Fox

Åsa Stjerna, f 1970

Bosatt i Stockholm

Utbildning: Doktorand musikalisk gestaltning, Högskolan för scen och musik Göteborgs universitet pågående 2017, Kungliga konsthögskolan Stockholm 1999–2001, Konstfack Stockholm 1994–1996

Infälld högtalare bakom träpanel i **Himmel nedtagen**.

Himmel nedtagen sträcker sig över fem plan. På taket står den meteorologiska mätstation som styr ljudet.

Foto: Paul Björkman

Vädrets musik

Om Åsa Stjernas ljudinstallation **Himmel nedtagen**

Att vädret påverkar våra livsbetingelser är en självklarhet. När vi ska gå till jobbet är det bra att veta om det regnar eller är soligt ute, varmt eller kallt, blåsigt eller vindstilla. Men hur lyssnar vi på vädrets förändringar och förskjutningar, alla mikrovariationer och oväntade förvandlingar mellan olika väder-tillstånd? Vad betyder de olika väderljuden som klanger? Och vad innebär det att lyssna på vädret inomhus, med regnet som smattrar mot fönsterrutorna och blåsten som går i trädtopparna?

För att få reda på hur det ligger till rent faktiskt kan vi förstås slå på radions väderleksrapport eller se på meteorologernas förutsägelser på tevenyheter. Men oberäkneligheten i väderförändringarna är en faktor som är svår att komma förbi, och de lokala skiftningar som kan uppstå bara man förflyttar sig några hundratal meter, gör prognoserna extremt osäkra. Vädret är på en gång obestämbar och högst konkret, och tillståndet kommenteras på ett lika drabbande som försiktigt vis i Åsa Stjernas ljudinstallation Himmel nedtagen.

Det är ett verk som utgår ifrån och använder sig av den utvalda platsens specifika förutsättningar: ett trapphus i tillbyggnaden på Sahlgrenska Universitetssjukhuset. Den akustiska informationen som hörs i de 16

högtalarna på olika våningsplan i trapphuset kommer från en väderstation på taket. Det som når lyssnaren hör ihop med det aktuella vädret, men dessa väderdata är samtidigt elektroniskt bearbetade och bildar ett flöde av ljudsituationer som ibland låter som forsande vatten och ibland framträder som avlägsna klanger och melodier.

Ett rikt akustiskt rum

Man skulle kunna beskriva det som en personlig kommentar till såväl John Cages stycke Lecture on the Weather från mitten av 1970-talet som Brian Enos verk från samma tid inom det som kommit att kallas »ambient music«. Men alla sådana referenser är egentligen onödiga. Himmel nedtagen kräver inga förkunskaper, och till finessen med detta lågmälda verk hör hur det berättar om det som äger rum just när det sker. De små klangerna gör en uppmärksam på alla ljud i huset. Hissdörrarna som öppnas och stängs. Fotstegen när personalen tar sig fram i korridorerna. De elektroniska ljuden när sköterskor och läkare visar upp sina kodkort för att komma in i rum och salar. Det speciella klickljudet när dörren som skiljer trapphuset från nästa byggnad slår igen. Det större rummet i atriumdelen som förstärker röster och rörelser, också när man hör dem på avstånd. Det är ett rikt akustiskt rum.

Verket smälter ihop med sin omgivning och samtidigt berättar det, på sitt försynta vis, om vädrets inverkan och skiftande betydelser. Den som befinner sig inne på sjukhuset är ju annars i princip avskuren från vädret utanför. Patienter och personal hör inte om det regnar eller blåser ute. Möjligtvis kan man se vissa förändringar i dagsljuset genom fönstren eller glastaket, men vädrets makter är på det stora hela frånvarande. Detta ändras genom Åsa Stjernas verk. Abstraktion blir konkretion och ändå finns det något fantasieggande över alltihop. Himmel nedtagen är sitt eget landskap, med en stilla bäck som rinner mellan högtalarna, prassel i lövverken, ljud som påminner om syrsors sång och melodifragment som tycks spelade av ett fantasiinstrument, en sorts ljus- och vindorgel. Slår man sig ned i trappan mellan någon av våningarna och tar sig tid att lyssna blir man varse de små förskjutningarna i ljudbilderna. Det finns en vila i situationen, en känsla av paus och mellanrum. Man kan låta blicken vila på mönstren i granitgolvet, se tidens avlagringar i stenarna, upptäcka de gradvisa variationerna. Eller så tittar man, om man befinner sig på den avsats som hör till både våning två och tre, in i ett av väntrummen där det står ett sjörövarskepp i fönstret. För den som vistats länge på sjukhus, kan det komma som en befrielse när dessa ljud börjar leva sina egna liv.

Upp på taket

Faktiska ljud, faktiska väderomständigheter och ändå ett drömmaterial. I en essä kallad

»Meteomedia or Why London's Weather Is in the Middle of Everything« (ur Typewriters, Bombs, Jellyfish, New York Review of Books 2017), skriver Londonförfattaren Tom McCarthy om en parallellupplevelse till det som sker i Åsa Stjernas ljudverk. Han besöker The London Weather Centre som är en sambandscentral för väderuppgifter, nationellt och globalt. Meteorologiska data bearbetas och bildar underlag för prognoser och väderkartor. Mycket av informationen kommer från satelliter som bevakar klimatförändringar, lufttryck, atmosfäriska störningar etcetera. Men den metodologiska bakgrunden finns i de systematiseringar av lokala väderomständigheter som började genomföras under den tidiga industrialismen, bland annat genom den tyska matematikern Heinrich Wilhelm Brandes banbrytande arbete inom så kallad synoptisk meteorologi.

Tom McCarthy följer med chefen för vädercentret upp på taket och tillsammans studerar de den moderna versionen av The Stevenson Screen. Denna väderstation innehåller termometer, hygrometer, psykrometer, daggcell, barometer och termograf, och uppfanns av författaren Robert Louis Stevensons far, ingenjören Thomas Stevenson, i början av 1860-talet. Men han får också se hur London breder ut sig i alla väderstreck. Det poetiska i situationen, med väderförändringarna som registreras i kombination med den verkliga stadens geografiska förutsättningar, den samtida medieverklighetens illusionistiska effekter och alla signaler som skicka kors och tvärs över världen, bildar en tät kunskapsmassa.

Tom McCarthy förbinder det hela med poesins livsavgörande betydelser. »En vag, motsägelsefull och förförisk serie av signalöverföringar kommer emot oss från en sorts uppdaterad Rilkevärld av självlysande technoänglar. Datum est: det är. Data är det som samlar oss i en mittpunkt av universum, en gåva.«

Jag gör något liknande med Åsa Stjerna när hon fortfarande arbetar med verkets installation. Jag följer med henne upp på sjukhustaket där väderstationen står. Utsikten över de västra delarna av staden är magnifik. Just den här dagen blåser det mycket, ett tillstånd som alla göteborgare är bekanta med. Det hör till kvaliteterna med Himmel nedtagen att också dessa omständigheter får påverka utfallet. De ljud som hörs i de 16 högtalarna är den verkliga stadens ljud. Man är mitt i det föränderliga och just därför förflyttas man, precis som i poeten Rainer Maria Rilkes Duinoelegierna där änglarna är en del av den stora rymden: »Slunga tomheten ur din famn ut till de rymder vi andas; kanske fåglarna känner luften då vidgad och får en mer innerlig flykt.«

Magnus Haglund, författare och kulturskribent

Materia medica

Elisabeth Henriksson

Med **Materia Medica** hoppas Elisabeth Henriksson väcka nyfikenhet för växternas olika egenskaper och skapa en länk bakåt i tiden, då läkarna även var botaniker och växterna var medicinen som användes. Placering i ljusgården på plan 0.

I ljusgården möts vi av Elisabeth Henrikssons konstnärliga gestaltning Materia medica i det långa glaspartiet i byggnadens plan 0. Konstverket består av bilder laminerade i glas med motiv av medicinalväxter som har röntgats med mammografiteknik på Sahlgrenska Universitetssjukhuset. Växterna kommer framförallt från Göteborgs botaniska trädgård.

Av örter ängar skapas en skog av bladverk och nervbanor i nya proportioner och färgskalor. Elisabeth Henriksson har arbetat utifrån ett gestaltande perspektiv där hon har laborerat med storlek, färg och graden av abstraktion, där gränsen mellan människa och natur suddas ut och smälter ihop. Utöver det har hon utgått från örternas läkande egenskaper och använt sig av detta i växtmotivens komposition. De scannade bilderna har slutligen överförts med digitaltryck till laminerat planglas.

Runtom i huset finns motiv av ett femtiotal träd, växter, bär och örter laminerade i glas. Stormhatt, fingerborgsblomma, opievallmo, läkevänderot, träjon och äkta johannesört är exempel på växter som finns med i gestaltningen. De avbildade växterna har använts som lugnande medel, bedövande, smärtstillande, antiseptiska, blodsockersänkande, cancerhämmande eller i laxerande syfte. Det finns många historier och sägner runt växterna. Utöver den medicinska användningen har växterna även nyttjats som färgämnen och byggnadsmaterial, men även som symboler med magiskt syfte. Elisabeth Henriksson berättar:

– Växterna har gemensamt att de genom tiderna tillskrivits medicinala egenskaper. Vissa har sedan länge spelat ut sin roll som läkeväxter – de har till exempel använts inom gamla tiders folktro, eller enligt signaturläran, tron att lika botar lika. Andra växter anses fortfarande verksamma och används

inom naturmedicinen. Trots att man idag framställer läkemedel inom skolmedicinen på syntetisk väg är de aktiva ämnena ibland identiska med de som finns i växter.

Elisabeth Henriksson, f 1975

Bosatt i Stockholm

Utbildning: Konstfack Stockholm 1999–2004, Nyckelvikskolan Stockholm 1998–1999

I tio fasadfönster ser vi växter som klättrar uppåt. **Materia Medica**s transparenta tryck med klara färger och varierat motiv i alla fönster ger varje operationsrum sin egen identitet. **Hålrot (Aristolochia clematitis)** är placerad i operationsrum på plan 2/3.

Människokroppen består av två spegelvända delar – höger och vänster halva **Materia Medica/ Vänderot (Valeriana officinalis)** poängterar medicinalväxternas koppling till detta. Där de två halvorna möts skapas ett djup som drar betraktaren in i bilden. Färgskalan och kornigheten i bilden ger associationer till gamla böcker, skolplanscher och herbarier – något konstnären har eftersträvat för att skapa kontrast till den kliniska sjukvårdsmiljön. Placering i operationsrum på plan 4.

Röntgen som bildgivande teknik för konst

Om Elisabeth Henrikssons arbete med **Materia medica**

– Vad ska jag prata om? Det var min första tanke när verksamhetschef, Anne Olmarker frågade om jag ville berätta om vår verksamhet för ett antal konstnärer. De var i början av sitt arbete med att skissa på konstuppdrag till sjukhusets nya bildcentrum. Som röntgenläkare upplever jag ofta att bilder av människokroppens inre är både fascinerande och vackra. Tänk om jag kunde förmedla denna känsla och inspirera någon av konstnärerna till att vilja använda sjukhusets bildgivande tekniker som verktyg i sitt skapande?

Under föredraget visade jag bilder av människokroppen och hur medicinska bilder används. För att visa på andra användningsområden hade jag även bilder på olika föremål, såsom röntgade snäckor och frukter. Jag ville sprida min entusiasm för bilderna och samtidigt locka med den aktuella teknikens möjligheter.

Reaktionerna var positiva och flera ställde frågor. Sedan följde några veckors spänd väntan – skulle någon nappa på mitt erbjudande? Elisabeth Henriksson var den som hörde av sig och ville försöka arbeta med röntgentekniken. För att få en bättre förståelse för hur bilderna kunde bli skickade hon i januari 2012 ett stort paket med utvalda

objekt. I den något »försenade julklassen« fanns glas från Elisabeths tidigare konstverk, trälister, bruksföremål, växter, grenar, mossor och så vidare. Jag provade olika röntgenutrustningar och snart visade det sig att mammografiutrustningen kunde göra växterna rättvisa. Mitt mål var att få fram så fina detaljer som möjligt i bilderna. Med mammografi vill man framställa bröstvävnadens fina detaljer som bröstkörtlar, mjölkgångar och andra bindvävsstrukturer. Nu lyckades vi istället att avslöja växternas innersta.

Elisabeth arbetade vidare med läkeväxter och Göteborgs botaniska trädgård ställde upp med material till projektet. Insamlingen fick följa växtsäsongen. När patienterna hade lämnat avdelningen på eftermiddagarna röntgade vi växterna. Många läkeväxter används inte längre för att de är verkningslösa eller för att det finns bättre alternativ. Inom den moderna medicinen finns det ändå exempel på läkemedel där substanserna kommer från växtriket som till exempel smärtlindringen morfin från opiumvallmo och hjärtmedicinen digitoxin från fingerborgsblomma. I flera veckor hjälptes vi åt men så småningom lärde sig Elisabeth att hantera utrustningen själv. För att minska riskerna i samband med arbetet fick hon genomgå en strålskyddsutbildning.

En av de första växterna som John Brandberg röntgade var en vitlök. Bilden visar resultatet.

När alla bilder var tagna började Elisabeth ett omfattande arbete med att välja ut och bearbeta materialet. Resultatet syns idag på flera platser i byggnaden och den mest framträdande delen på glaset i den stora ljusgården som kopplar samman det nya huset och byggnaderna från 1950-talet. När jag ser på Elisabeth Henrikssons **Materia medica** känner jag mig glad, för att jag lyckades inspirera henne till att arbeta konstnärligt med röntgen som bildskapande teknik.

John Brandberg, överläkare och universitetslektor på Buk- och kärlsektionen Sahlgrenska Universitetssjukhuset

Kuriosa

Röntgentekniken har betecknats som en av medicinens viktigaste framsteg. Röntgenstrålningen upptäcktes av Wilhelm Röntgen den 8 november 1895 och fick snabb spridning i världen. I Göteborg visade Frans von Sydow röntgenbilder på Göteborgs läkaresällskap den 26 februari 1896. Det första röntgenröret i Göteborg införskaffades till latinläroverket för att användas i undervisningen. Latinläroverket på Hvitfeldtsplatsen var granne med det dåvarande Sahlgrenska sjukhuset och i maj 1896 lånade kirurgen Alrik Lindh apparaten för att lokalisera hagelskott i en patients arm så att de kunde opereras bort.

Farvatten och Farled

Gunilla Hansson

Farvatten/ Förankringsplats på plan 0.

Utifrån ett flertal skisser och texter på temat Farvatten har Gunilla Hanssons arbete resulterat i konstverk placerade på sammanlagt 15 platser i byggnaden. Placeringarna varierar från packrum i sterilcentralen till publika platser som korridorer och väntrum.

Farvatten

»Väntrum, korridorer, förbindelsegångar...
Platser som är en sorts mellanrum.
Från det ena till det andra.
Som en farled.
En passage.
Likt ett slags farvatten att navigera i.
Mellan här och där
och mellan nu och sen.«

Med hjälp av akvarellteknik, både mer traditionellt och mer konceptuellt, med slangar, pumpar och färgobjekt, har Gunilla Hansson under en tid belyst vatten ur olika perspektiv och undersökt frågor kring floder, hav och sjöar. Det vatten som är förutsättning för allt liv och som människan är beroende av och inte kan leva utan. I exempelvis steriltörrådets återfinns en större bild med hav och himmel upprepat samt texten: det vatten som skall falla om fjorton dagar har ännu inte lämnat havet. Gunilla Hansson berättar:

– Jag tänker mig verken som igenkänningsmarkörer men med vissa avvikelser som ger möjlighet för egna tankar och reflektioner. Eller kanske som distraktion inför de okända vatten man här kan bli nödgad att navigera i.

Konstverken består av digitala utskrifter med akvareller, fotografier och texter som förlagor. För bästa möjliga hållbarhet och renhållning är bilderna monterade på aluminium med plexiglas som skydd eller gjorda som högtryckslaminat.

Farvatten/ Det regn som skall falla om fjorton dagar har ännu inte lämnat havet i sterilutrymme på plan 98.

Farled

I sex undersökningsrum med PET-kamera har Gunilla Hansson gestaltat ljuslådor i tak. Det är digitala collage, även här med akvareller som förlagor, tryckta på armaturen. Motiven utgörs av Göta älvs inlopp i fågelperspektiv med inzoomade detaljer från olika fartygs ankrings- och förtöjningsplatser. I bilderna syns även texten: hamn/hamna, ankra/förankra.

– Att hamna kan vara att landa men kan också vara att man händelsevis råkar in i något oväntat, som en storm då man kan ha svårt att ta sig i hamn. Att försöka ankra kan då vara en väg att få tillfälligt fäste i tillvaron och försöka hålla ut.

Gunilla Hansson, f 1961

Bosatt i Kungshamn

Utbildning: Konsthögskolan Valand Göteborg 1988–1993, Hovedskous

Målarskola Göteborg 1987–1988, KV Konstskola Göteborg 1985–1986

Farled i undersökningsrum på plan 1.

Mare tranquillitatis [Stillhetens hav] och Holograms of Ecolonia #23–29 Carolina Jonsson

Med **Mare Tranquillitatis** vill konstnären skapa ett väntrum med positiv distraktion och behagliga associationer. **Mare Tranquillitatis** är ett kontemplativt verk med knappt märkbara manipulerade förskjutningar. Placering i taket vid sängvåntplats på plan 0.

I taket ovanför röntgens sängväntplatser kan patienter titta på Carolina Jonssons film *Mare tranquillitatis* – Stillhetens hav. Titeln syftar till den plats där den första månexpeditionen Apollo II landade. Man trodde att de mörka fläckarna på månen var hav, vilket gav upphov till namnet.

I filmen simmar den centimeterstora australiensiska vitprickiga maneten med rytmiskt pumpande rörelser i strömmen av luftbubblor. Under tagningarna, på Universeum i Göteborg, var avståndet mellan kamera och manet mycket litet och skärpedjupet minimalt. Det ger en avsaknad av vikt- och storleksförhållanden och videon beskriver både ett gigantiskt och ett mikroskopiskt universum. En horisontlös plats av strömmar som genom betraktarens öga kan expandera ut i rummet.

Varje scen är omsorgsfullt bearbetad. Bilden är manipulerad, den är dubblerad, speglad och skevad för att hamna i ett rum mellan verklighet och fiktion. Att redigera en film kan jämföras med att komponera ett musikaliskt stycke. Hur filmscenerna sätts samman bestämmer rytm och intensitet. I *Stillhetens hav* är tystnaden mer verkningsfull än ljud och här finns istället en tydlig visuell puls. Verket visas i loop, saknar början och slut. Beträktaren kan starta eller stänga av filmen när som helst.

Holograms of Ecolonia #23-29

I sju röntgenrum för datortomografi har Carolina Jonsson skapat bilder för ljuslådor i tak. Konstverket består av bearbetade fotografier tryckta på armaturen. Bilderna hör till serien *Holograms of Ecolonia* och är namn på den bildvärld som Carolina Jonsson har skapat för att beskriva sin upplevelse av naturen. Hon vill ta naturen förbi den invanda föreställningen om vad vi tror att vi ska uppleva

när vi möter ett landskap. Det handlar om att ana någonting dolt, något som uppfattas bortom det vi kan se med ögat.

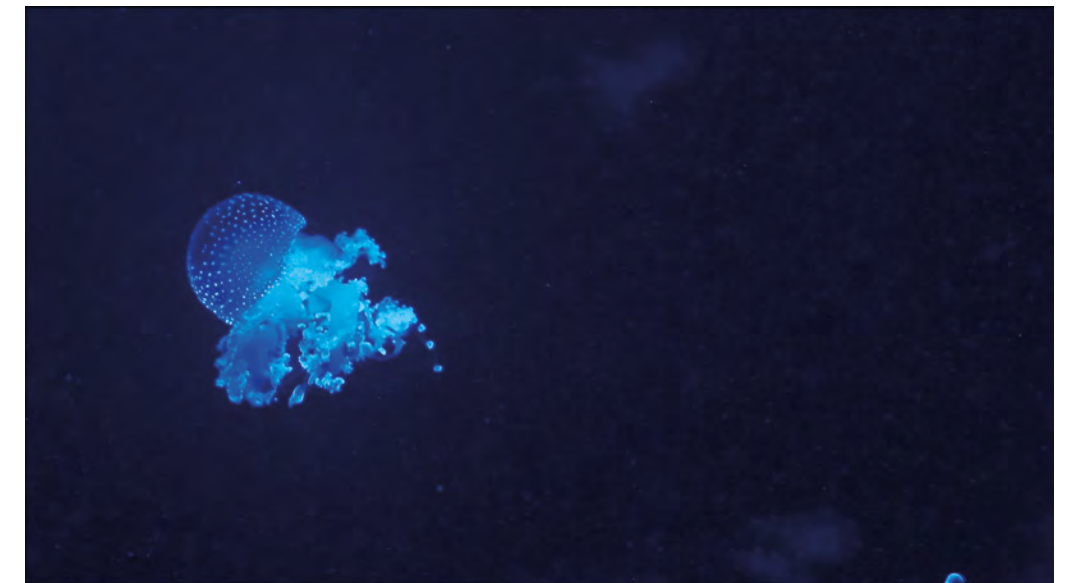
– Min intention är att betraktaren, på britsen under ljuslådorna, ska utmanas i det trygga och välbekanta med någonting mystiskt och okänt för att få en positiv distraktion.

Carolina Jonsson, f 1975

Bosatt i Hangelösa

Utbildning: Konsthögskolan Valand Göteborg 2009–2010, Trondheim

Art Academy Trondheim Norge 2002–2008, Gerlesborgskolan Stockholm 2000–2002

Stillbild ur **Mare tranquillitatis**. 10 minuter i loop utan ljud. HD-video på LED TV, 16:9.
Foto: Carolina Jonsson

Hologram of Ecolonia i röntgenrum
på plan 0 beskriver konstnärens upp-
levelse av naturen.

Harens år

Kazuyo Nomura

Harens år består av fyra olika gestaltningar och finns på plan 0 och plan 1. Konstnären har arbetat med flera tusen små skålar av sytråd i gröna, blå och grå nyanser.

I det stora balkongväntrummet på plan 1 möter vi Kazuyo Nomuras Harens år i form av en vägg med tusentals små fyllda cirkclar av sytråd i olika nyanser. Inspirationen har hon fått från så kallade gröna väggar – väggar av växter.

Kazuyo Nomura arbetar i olika och tidskrävande textila tekniker. Cirkclar som sys med symaskin och formas till skålar. De är små men har hög intensitet med individuell färg och form. Här finns en fascination för trådens egenart och uttryck när hon skapar textila verk som skildrar naturen både abstrakt och figurativt.

Placeringen i både horisontell och vertikal ordning skapar lugn i mångfalden, likt gröna väggar. I ett mindre väntrum på plan ett finns det mer figurativa verket Harens år/skogen, där vi ser broderi med skog och fågelmotiv. I verket Harens år/träd och fåglar, kombineras abstrakta och föreställande motiv i cirkelrunda paneler med broderi och måleri, utspridda på en väggyta i en korridor på samma plan.

– Jag vill att min gestaltning bidrar till att skapa en harmonisk och trevlig miljö. Textila strukturer och handens arbete som ger värme och lugn i rummet, särskilt i högteknologiska miljöer som Bild- och interventionscentrum.

Titeln är hämtad från en finsk roman, Harens år av Arto Paasilinna, där huvudpersonen Vatanen en dag kör på en harunge och räddar den till livet. Vatanen, som annars lever i en trist situation i staden, lämnar staden och ger sig ut i den finska skogen med harungen i famnen.

Kazuyo Nomura, f 1955

Bosatt i Göteborg

Utbildning: Högskolan för design och konsthantverk Göteborg 1996–1998

Högskolan i Borås 1991–1994, Seijo University Tokyo Japan 1974–1978

Harens år/ träd och fåglar, cirkelrunda paneler med broderade och målade motiv är placerade utspritt på en vägg i en korridor på plan 1.

Korridor A

väntrum 1

Fjäril

Cecilia Pettersson

Detalj av **Fjäril** i korridor på plan 99.

Cecilia Petterssons Fjäril finns i olika utformningar vid sängväntrum och i korridorer på flera olika plan. Fokus för den konstnärliga gestaltningen är mönsterformgivning som förstärker den rumsliga upplevelsen där tak möter vägg och hörn.

I uppdraget har Cecilia Pettersson arbetat med fjärilen som både symbol och mönster. Genom att rita fjärilar som förändras och rör sig vill hon förmedla deras egenskaper. Fjärilen som metafor för själen och symbol för att födas på nytt eller förändring.

Konstverket finns på väggar och tak, i material som tapet, absorbenter och formskurna skivor. På detta sätt varieras motivet i storlek, färg, form och rytm.

Cecilia Pettersson har tänkt både på patienten och personalen som arbetar här. Rummet är platsen för livsavgörande behandlingar och besked, en plats för förändringar. En fjäril byter riktning och flyger åt ett annat håll, precis som livet plötsligt kan göra.

Cecilia Petterson, f 1975

Bosatt i Göteborg

Utbildning: Högskolan för Design och Konsthantverk Göteborg

2002–2009, Institutionen för bildpedagogik Konstfack Stockholm

2001–2002, Nordiska Konstskolan i Kokkola Finland 2000–2001,

Kyrkesunds Folkhögskolan 1998–2000

Fjäril som tapet på plan 1.

Mönstret i **Fjäril** rör sig över ytor, likt fladdrande fjärilar. I dess vingar bor drömmar om förändring och pånyttfödelse. Placering vid sängvårtrum på plan 2/3.

Flow

Hedvig Hammarberg

Detalj av **Flow** i loftgång på plan 2/3.

Flow i loftgång på plan 2/3.

Hedvig Hammarbergs verk Flow löper längs väggarna i loftgångar på plan 2/3 och 4 ut mot ljusgården. Några få formelement upprepas och varieras. På vissa ställen är den fasade kanten på plattorna målad på undersidan, där färgen reflekteras som accenter mot väggen. Varje enskild del är vit, matt, och stram i sitt uttryck, och bildar tillsammans en organisk helhet.

Hedvig Hammarberg har arbetat med högbrända, oglaserade keramiska plattor i stengods som tillsammans bildar slingor i relief och binder ihop loftgångarna på två plan. Några få olika former av plattorna gör det möjligt med stor variation i slingans form. Flow kan upplevas av dem som passerar förbi men även av personer i huset mitt emot.

Under arbetet med gestaltningen har Hedvig Hammarberg funderat på olika flöden i kroppen. De kärl och vindlingar som bildar viktiga transportleder inne i oss. Samtidigt har platsens egenskaper inspirerat henne. Byggnadens flöden av människor som passerar på platsen på en dag, en vecka, ett år.

– Det finns tillfällen när allt flyter vår väg och tillfällen när vi behöver kämpa motströms. Vilka vägar tar vi? Kommer vi att hitta det vi söker?

Rummet är smalt och har en tydlig riktning och genom att bryta upp riktningen med rytm och form skapas variation. Hedvig Hammarberg ser konstverket som en slags följeslagare för de som passerar i loftgången.

Hedvig Hammarberg, f 1976

Bosatt i Göteborg

Utbildning: Högskolan för Design och Konsthantverk Göteborg 2003–2009, Nyckelviksskolan Lidingö 2003

Urval ur konstkollektionen

Förutom de byggnadsintegrerade konstnärliga gestaltningarna placeras även så kallad lös konst. Konstkollektionerna väljs ut för att passa in i helheten. Konstverken kan variera från måleri, teckning, grafik, fotografi, textil eller skulptur. I Bild- och interventionscentrum finns drygt hundra konstverk som är antingen nyinköpta eller valda ur Västra Götalandsregionens konstmagasin.

När en konstkollektion tas fram utgår konstprojektledaren från projektets konstnärliga vision, det konstprogram som konstenheten har tagit fram i samband med nybyggnationen. I Bild- och interventionscentrum var tekniken fotografi ett centralt tema. Tanken har också varit att skapa en variation i bildgivande tekniker. Naturen som människans spegel följer också med i urvalet. I arbetet med en konstkollektion är dialog med representanter från verksamheterna viktig för att synliggöra olika behov. Konsten ska fungera i sitt sammanhang och rumsliga förutsättningar som färg, ljus och möblering är andra viktiga aspekter.

Målsättningen med konstkollektionerna är att miljön ska bli både levande och vilsam. Konsten blir något att samtala kring, fundera över eller bara uppleva som den är.

Här presenteras ett urval ur kollektionen på plan 0.

Iconoclashes

Erik Berglin och Clement Valla

Fyra algoritmiskt genererade bilder

Iconoclashes har skapats utifrån en metod där konstnärerna Erik Berglin och Clement Valla utgått ifrån bilder, taggade med »Gud« eller »religion«, ur Metropolitan Museums offentliga webbarkiv. Efter ett slumpmässigt urval med hjälp av ett datascript har en blandning, »mash up« skapats av olika objekt. Vid första anblicken ser de ut som bilder av typiska objekt från ett museum, gudar, talismaner, statyer. Men vid en närmare titt visar bildernas sammansättning något annat. Det här är inga föremål som någonsin har funnits. Vilken kultur, vilken religion eller vilken tid föreställer bilderna? Resultatet är ett spännande collage av helt outgrundliga figurer bortom religiös eller kulturell hemvist.

Erik Berglin, f 1980

Utbildad vid Högskolan för fotografi och film Göteborg 2005–2010.

Clement Valla, f 1980

Verksam i New York och utbildad vid Rhode Island School of Design USA.

Iconoclashes (2013) i röntgenväntrum på plan 0.

Fåglar på tråd

Amaila Årfelt

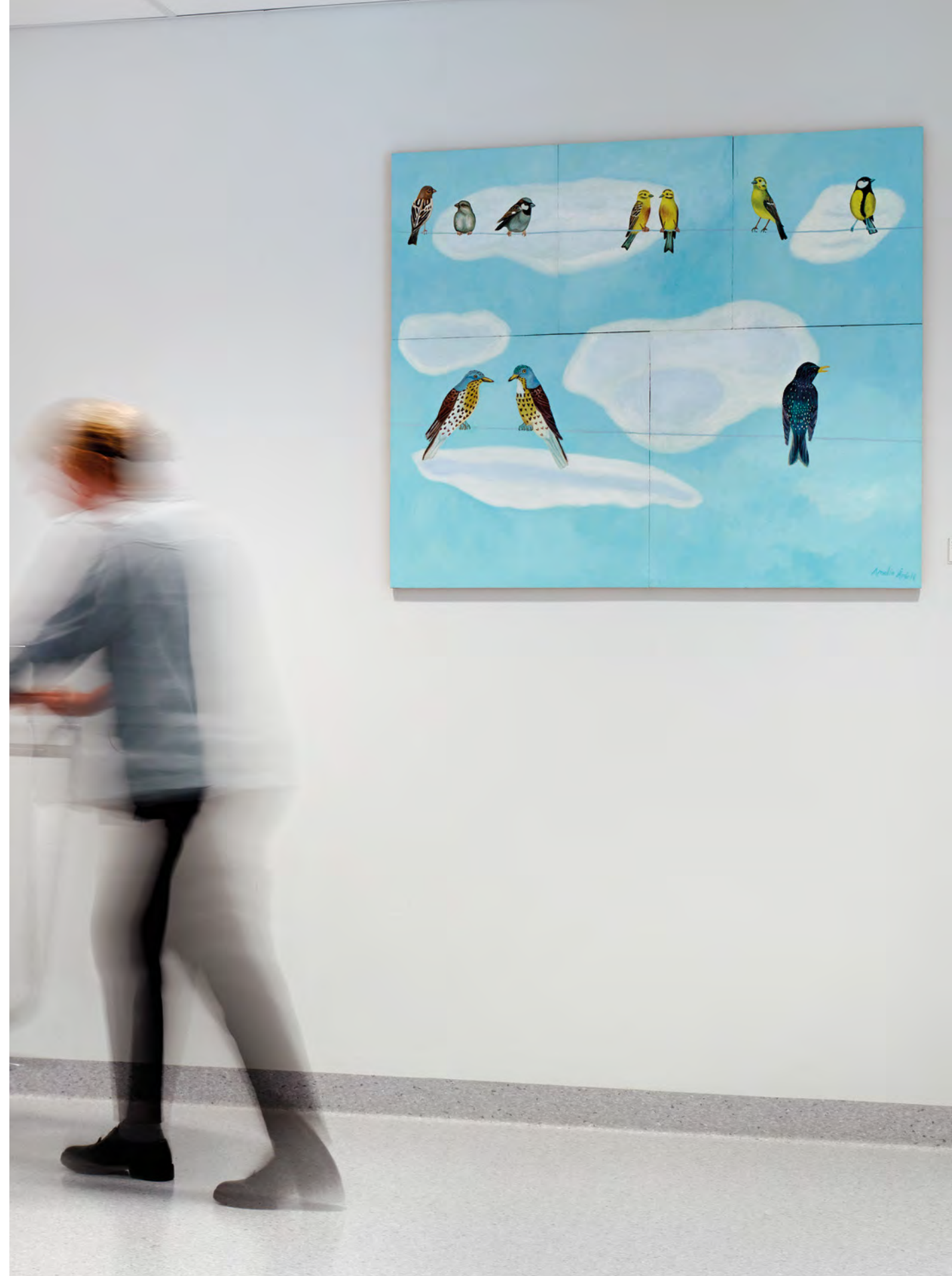
Måleri olja

Djur är något som ofta återkommer i Amalia Årfelts måleri och i akutingången på plan 0 möts vi av hennes fåglar sittandes på tråd. De verkar befinna sig i ett eget universum och rummets tempo och aktiviteter går dem tillsynes obemärkt förbi. Uttrycket är naivistiskt och lustfyllt men med en stark integritet i den stringenta formen. Amalia Årfelt skapar sin alldeles egna natur.

Amaila Årfelt, f 1969

Utbildad vid Kungliga Konsthögskolan Stockholm 1990–1995.

Fåglar på tråd (2013) i akutingång på plan 0.

Varierad kulört artefakt: Utan titel

Lars Blomqvist

Fyra oljemålningar

Varierad kulört artefakt är en serie målningar tillkomna mellan 2014–2016. Samtliga målningar är i format 38×50 centimeter och målade i olja på linneduk. Serien består av fyra »bildidéer«, där samma motiv återkommer med små variationer vilket skapar ett spänningsfält, ett rum som är måleriets. Målningen visar fram en bild, men den visar samtidigt fram sig själv. I Lars Blomqvist anteckningar kan vi läsa:

»16 juni 2014. Söker mig nu till ett måleri som är *utan titel*, som inte talar om sig själv, inte visar upp sin cleverness. Som är dumt men vackert men dumt. Något som tanken inte riktigt kan omfatta. Vad var det jag formulerade under drömkursen – hellre den löjliga kroppen än den förtvivlade tanken.«

Lars Blomqvist, f 1961

Utbildad vid Konsthögskolan Valand Göteborg 1988–1993.

Varierad kulört artefakt: *Utan titel* (2014–2016) i personalrum på plan 0.

Fakta

Byggtid	Rivning 2011, nybyggnad 2012–2018
Bruttoyta	323 361 kvadratmeter
Konstinvestering	8,5 miljoner kronor, cirka en procent av den totala investeringen
Antal inköpta konstverk	105 stycken varav 34 grafik, 28 måleri, 15 fotografi, 12 skulptur, 7 teckning, 2 textil, 2 emalj, 1 rörlig bild, 1 ljud, 1 glaslaminat, 1 formgivning och 1 blandteknik
Arkitekt	Pyramiden Stefan Svensson Ann Kronander Anna-Karin Björkman
Entreprenör	Skanska
Projektledare Sahlgrenska Universitetssjukhus	Mia Edström
Projektledare Västfastigheter	Peter Gustafsson
Konstenheten	Richard Sangwill, enhetschef Brita Bahlenberg, konstprojektledare
Jurygrupp	Richard Sangwill, ordförande Peter Gustafsson Mia Edström Stefan Svensson Ann Kronander Anna-Karin Björkman

Materia Medica av Elisabeth Henriksson i ljusgården på plan 0.

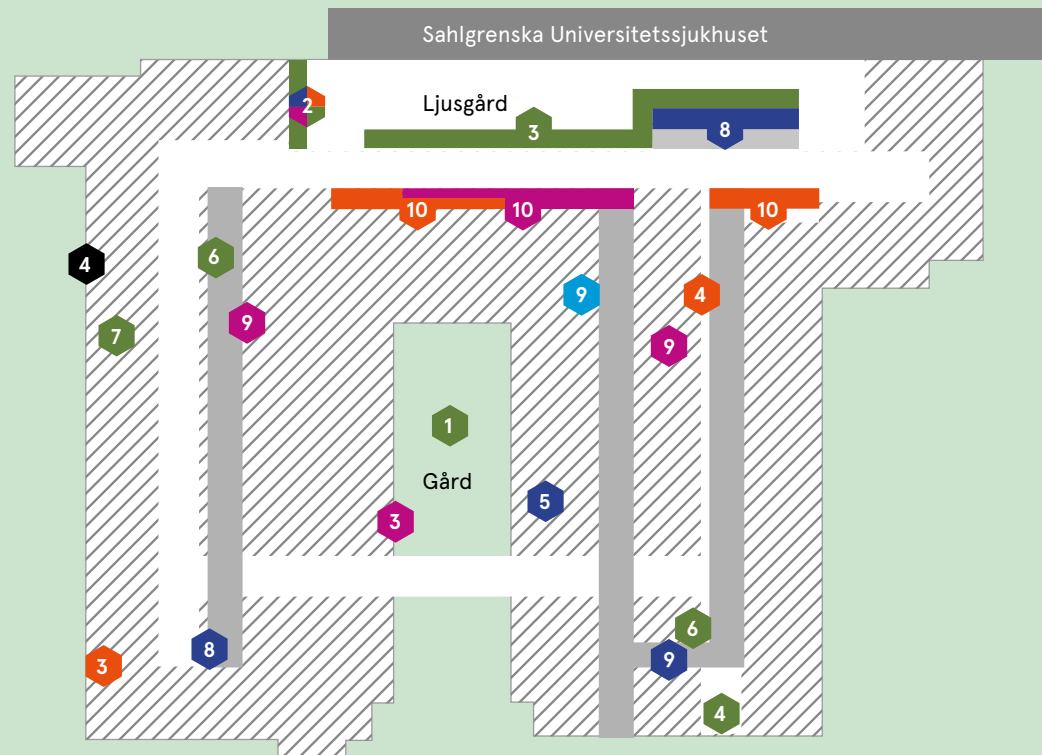

Detalj av Cecilia Petterssons **Fjäril** i tak
vid sängväntplats på plan 2/3.

Här finns konsten

Här visas konstverken som presenteras i katalogen.
Det är ett urval av den konst som finns i Bild- och interventionscentrum.

1. Transmission av Christian Sandell

Gården

2. Himmel nedtagen av Åsa Stjerna

Trapphus i Ljushgården

3. Materia medica av Elisabeth Henriksson

Glasparti i Ljushgården plan 0, interventionssal plan 2/3 och operationsrum plan 4

4. Farvatten av Gunilla Hansson

Sterilutrymme plan 98, väntplats plan 0 och plan 4

5. Farled av Gunilla Hansson

Undersökningsrum plan 1

6. Mare tranquillitatis [Stillhetens hav] av Carolina Jonsson

Sängväntplats plan 0

7. Holograms of Ecolonia #23-29 av Carolina Jonsson

Röntgenrum plan 0

8. Harens år av Kazuyo Nomura

Balkongväntrum och korridor plan 1

9. Fjäril av Cecilia Pettersson

Korridorer plan 99, plan 1 och söngväntrum plan 2/3

10. Flow av Hedvig Hammarberg

Loftgångar plan 2/3 och plan 4

Detalj av **Transmission** av Christian Sandell ►
på gården mellan byggnadskropparna.